

භාෂා කවි

ස්වර්ණකාන්ති රාජපක්ෂ

අවබෝධය යනාදී කරුණු මත නාට්‍ය නිර්මාණයක් අදහස සහ මෙය නිකුත් වෙයි. නාට්‍යකරුවා තම නිර්මාණ කාර්යයේදී මහජන උද්යෝගය ගැන විශේෂ අවධානය යොමුකළ යුතුය. දිළිඳු තනහරා පිටතයේදී මිනිසාට විනෝදාස්වාදය ලබා ගන්නට හැකි මට්ටමක් ඔබ්බෙන් යයි. එබැවින් වේදිකාව කර මුල්ම ආකර්ෂණය කර ගැනීම සිදුකළ යුතු අවධානය අවශ්‍ය වන්නේය. විනෝදාස්වාදය ලබන්නට අවස්ථාවන් අඩු දුර බැහැර පෙදෙස් වලද උසස් රසඥතාවක් සපිරී පිරිස් එමට සිටියි. මෙවන් ප්‍රේක්ෂකයින්ගේ මනෝදාය පුරවන්නට රසවත් සහ අර්ථවත් නිර්මාණයක් ඉදිරිපත් කිරීම නාට්‍යකරුවාගේ වගකීම වන්නේය. නාට්‍යකරුවා කරා පැමිණා දර්ශනයක් කරමින් නිල වැටී ගිය අතීන් සහ අප්‍රසාදයෙන් යුතුව පෙදෙන නිවස කරා යන තත්වයක් ඇතිව, නාට්‍ය ප්‍රතික්ෂේප වීම නොවැළැක්විය හැකිය.

දේශයේ ආර්ථික දේශපාලන ස්ථාවරත්වය මිනිසා තෘප්තිමය සහ ගම්‍යකිරීමට තබයි. එවිට ඔවුන්ගේ දැක්ම පුළුල් වෙයි. රසඥතාව වර්ධනය වෙයි. තව අතිශයෝගයක් සොයන්නට, පුළුල් ලිය සංකල්ප සහ මාධ්‍යයන්ට හව පිටවන්නේ ලබා දෙන්නට ඔවුහු නිරාසාසයෙන් පෙළඹෙති. දැන හත්වන සියවසේ අතීතය ව්‍යාකූල වනවානුවකින් පසු පළවන එළිසබ්ත රැජින ඇතිවන ලත් පසු ජාතිය ගොඩනැගීමේ කාර්යයට උරුමයක් ප්‍රථමයෙන් යොමු වූ එක් දෙයක් නම් කලාකරුවන්ට උපරිමේ අනුග්‍රහය සහ නිදහස සපයා දීමය. කලාව ඉතා දියුණු තත්වයක තිබූ ප්‍රංශයෙහි කලා කරුවන් සහ විද්‍යාත්මක දේශීය නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය දැඩි අවදානමට ලක්වන්නේය. හැදී වැඩි මල්පල දරන්නට පටන් පසු සොයන කුසලතා පුර්ණ ආකාර නාට්‍ය රචකයන්ගේ පරිකල්පන ශක්තිය මොව්ව්‍යන්ගේ, ආදී වේදිකා එල්ල වෙයි. එමෙන්ම විදේශයන්හි බිහිවන, ඒ රටවලට ගැලපෙන ආකාරයට සහ පණිවිඩ රැගත් සමහර කෘති අපේ පිළිගත් සම්ප්‍රදාය සමඟ නොගැලපෙන තත්වයක් උදාවිය හැකිය. කලාව සාහිත්‍ය අසුරු කිරීමේදී අපට ඔබ්බෙන් දේ උගත හැකි වුවත් ඊට කුලට පිවිසෙත් අප පිළිබදව ප්‍රවේශයකට ලක්වන සහ බුද්ධිමත්ව අධ්‍යයනය කිරීමට හැකි දැන උගත්කමින් සන්නද්ධ පිරිස් දීමෙන් කිරීමෙන් ඔවුන්ගේ උපරිම යේවය ලබා ගන්නට කටයුතු කළ යුතුය. උසස් වූ සංස්කෘතිකමය සංවේදිතාවෙන් සහ සමාජ නිතකම් බවින් සපිරී විශ්ව කෘති අසුරු දේශීය ආධුනික ශිල්පීන්ගේ නිමවුණු පුළුල් කිරීමට උපකාරී වෙයි. අද දක්වා ඉමහත් පහ ප්‍රශංසාවට පාත්‍ර වී ඇති පරිවර්තන සහ අනුවර්තන නාට්‍ය නිෂ්පාදන වලින් මේ බව සනාථ වෙයි.

අතීතයේදී නාට්‍ය වේදිකාගත වූ රඟහල් තියට්ටු නමින් හැඳින්විණ. අද දක්වාත් ජනප්‍රිය වගේ තියට්ටු, එළිගින්නේ තියට්ටු, මලිමලියා තියට්ටු සහ ටවර් රඟහල ආදිය ඒ යුගයේ නාට්‍ය දර්ශන සඳහා වෙන්විණ. කොළඹින් බැහැර එවැනි උසස් තත්වයේ රඟහල් විරල විය. දුර බැහැර පෙදෙස්වල නාට්‍ය දර්ශන සඳහා නාවකාලික මවු සුදානම් කෙරිණි. නාට්ටි සහ නාට්‍යම් ශිල්පීන් සිය රංගන ඉදිරිපත් කළේ මෙවැනි තත්වයක් යටතේය. 40 දශකයේදී බී. ඒ. ඩබ්ලිව් ජයමානගේ මෙන්වා නාට්‍ය කණ්ඩායම අති ජනප්‍රිය වූයේය. අගුණාභය නිළි රක්මනී දේවියන් රංගනය, ගායනය සහ රූප ගෝචාර ප්‍රේක්ෂකයන් ආකර්ෂණය කරගැනීමේදී විශේෂයෙන් හේතු වූයේය.

පෝත්තු සිල්වා සහ ටවර්නෝල් යුගයේ නාට්‍යය සම් දුරකට ග්‍රීක නාට්‍ය කලාවෙන් ආභාෂය ලැබුවේය. ඒ සමඟම ජාතික කතා වස්තූන් ඇතුළු දේශීය ජනශූන් ඇසුරින් නිපදවන ලද නාට්‍ය මාලාවක් වේදිකාගත විය. කෙසේ වෙතත්, කැලයාගේ ඇදැස්මෙන්, නූර්ති සහ නාට්‍යම් ගෙලියා ආකර්ෂණීය බවින් නිලිති යන්නට විය. සාමාන්‍ය පොදු ජන පිරිතයට වඩාත් සමීප ආකාරයේ ආකෘතීන් සහ මෝඩවන් රැගත් නාට්‍ය නාට්‍ය කලාවක් කරා ආදේශවන ප්‍රවණතාවක් හොඳ තරගෙන් විය. 1952 දී මහාචාර්ය සර්වචන්ද්‍ර විසින් ජෛවිත්තේ —The Rival” නාට්‍යය පරිවර්තනය කරමින් මහමාලයා නමින් වේදිකාගත කළ අතර එය පරිවර්තන නාට්‍යවල සමාරම්භය ලෙස සලකනු ලැබීය. ඉන්පසු ඔහුගේ ජයග්‍රහණයන් විසින් මස්කා විසිල්ඩ්මේ “Woman of Importance” කෘතිය වැදගත්කම නමින් පරිවර්තනය කරන ලදුව වේදිකා ගත විය. වෙනකොර්ගේ “Proposal” නාට්‍යය, “ඔකුල් පුස්තක ව්‍යුහවන්ද,” “The Bear” වලනැසියා නමින්ද, “Cherry Orchard” වෙට් උයන නමින්ද පරිවර්තනය වී වේදිකාගත විය. ඒ අතරට ටී.බී. ඉලෙගරත්තගේ හඳුනා, හෙගල් ජයසේනගේ පවුකාරයෝ ද එක් විය.

සියලු නාට්‍ය විකාශයේ කඩ ඉම සලකනු වන්නේ ඒදිරිව සර්වචන්ද්‍රයන්ගේ මෙම නාට්‍ය නිෂ්පාදනයන් සමඟය. ජපන් හෝ සහ තනුකි නාට්‍ය සම්ප්‍රදායන්ගෙන් සම් ආභාෂයක් ලදුවද බොද්දු සාහිත්‍යයේ සඳහන් කතා වස්තූන් ඇසුරින් ගෙලිගත සම්ප්‍රදායට අනුව නිර්මාණය වූ මෙම නාට්‍ය ඇසු දුටු සියල්ලන් විස්මය ජනක ලෝකයකට රැගෙන ගියේය. දක්ෂ පිටපත, රඟපෑම්, මධුර ගායන, අසුරු වේග නිරූපණය ආදී මේ සෑම ආංශයක්ම ඉතාම ඉහල

තත්වයෙන් පැවතිණ. හැටුම් සියලු නාට්‍ය සම්ප්‍රදායක අඩිතාලම සකස්වූයේ මේ අයුරින්.

මහාචාර්ය සර්වචන්ද්‍රයන් විසින් තබන ලද මේ ශක්තිමත් අඩිතාලම මත සියලු නාට්‍ය කලාව සමූහ වන්නට විය. තවත් එවන් සොදුරු නාට්‍ය පෙළක උපත මෙමගින් ලත් අනුප්‍රාණය නිසාම සිදුවී යයි පැවසීම අතිශයෝක්තියක් නොවේ. ඉතාසේම ගලප්පත්තියේ සඳකිඳුර, දයානන්ද ගුණවර්ධනගේ නර්මපණ, හේවුඩ් ලිඟ කලායතනයෙන් නිපදවුණු හස්තිකාන්ත මන්තරේ, ඉන් පසු දශකයේ සියහතාවු, මහාසාර ආදී නිර්මාණ මේ ගමනේ ගොසැලෙන මං සලකනුය. එපමණක් නොවේ, බෙන් සිරිමාන, එඩ්මන්ඩ් විජේසිංහ, ප්‍රිලිසියා ගුණවර්ධන, ඡාමත් ජයසිංහ, සුමනෝ සර්වචන්ද්‍ර ශිල්පීන්ගේ නම් නොහැකෙන ලෙසින් සටහන් වීමද සඳහන් කළ යුතුය.

මේ ප්‍රබෝධය තවදුරටත් ඉදිරියට විහිදවමින් තවත් ප්‍රතිපාදන නිර්මාණකරුවන්ගේ නිෂ්පාදන රැසක් 60 දශකයේදී බිහිවිය. හෙගල් ජයසේනගේ ප්‍රමුඛ කලා මණ්ඩලයෙන් (පවුචු, නර්කල, බට්ට පත්විය) ජයග්‍රහණ, මහරාජන වැඩි වර්ජන, කුමරිනී, හුනුවටයේ කතාව, අපට පුන් මගක් හැරේ, එමෙන්ම සුගතපාල ද සිල්වා ප්‍රමුඛ අපේ කට්ටිය සමගින් දුන් දුකුනුමුවේ, හට්ට බඩු ගයක්, නිත හොඳ අම්මණ්ඩි, නාමල් පිරිමුණිගේ හැට්ටුකාරී, වන්දුසේන දසනායකගේ රන්කඳු, ඡෂන් බුලත්සිංහලගේ හැට්ටුකාරී, සැතිවන්ද ඒදිරිසිංහගේ බත හපස්, අත්තිකතා මල් පිලිලා, හොට්ට් සුද්දෙ තහැරී, ෆිලික්ස් ප්‍රේමවර්ධනගේ කළුමැරේ ජරමරේ, ප්‍රේම රංජිත් නිලකරන්තගේ රන්කේවු, රංජිත් ධර්මසිරිගේ ආංගා ගත ගලා බසී, බන්දුල විතානගේ නිපදවූ වැනිසියේ වෙලාපොලා සහ මහලෝ, ධම්ම පානාබගේ වෙස්සුනු සහ කොරා සහ ආර්යා, ආර් ආර් සමරකෝන්ගේ අහසින් වැටුණු මිනිස්සු සහ ඉබ්බ ආදී නිර්මාණ කළ ඒදු දුකිත්තේ වූයේ සැන්දෑ අහසේ පහ කට්ටු දිලුණට පටන් ගන්නා අයුරිණ. හාට්ටුගේ අර්ථයෙන් සපිරී මේ නිර්මාණ ස්ථානතුම මෙන්ම පරිවර්තන රාශියක්ද වෙලාවට විය. ජනත් ප්‍රසිත පානාබගේ වන බර්ටෝල්ට් බ්‍රෝමේ, හෝස් සිවුල්, බර්තාඩ් ඡෝ, විලියම් ඡේස්ප්‍රිටර්, ලුසිස් පියර්ස්ඩගේ හා හෙලිසන් අපටද සමීප වූයේ මේ නිර්මාණ හරහාය.

මේ යුගයේ රංගාවන්තය කළ සුවිශේෂ ශිල්පීන් අතර පී. ඩබ්ලිව් සුමරේද, උපාලි අත්තනායක, මානෙල් ජයසේන, මර්ඩි ඒදිරිසිංහ, අයිටාගනි සේරසිංහ, සැන්ට් ගුණවර්ධන, විජේරත්න වරානාසෙහි, විජය තන්ද්‍රසිරි, සෝමලතා සුබසිංහ ආදීහු ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගනියි.

70 දශකයද එබඳු කළ එළියෙන් යුතු විය. ආර්. ආර්. සමර-කෝන්ගේ කැණී පාලම, හෙගල් ජයසේනගේ දීරිය මව සහ අපේ දරුවෝ, සහ මහරාජ සුගතපාලද සිල්වාගේ හැඳිලියෝ, ධර්මසිරි බණ්ඩාරනායකගේ මවුල්පත් කාන්තාවෝ, දයානන්ද ගුණවර්ධනගේ මධුර පවතිනා, සුගත් සමරකෝන්ගේ උතුරේ රාහුල සහ කමෝන්ඩෝ දියසේන, විජය තන්ද්‍රසිරිගේ කුස පබා ඇසු දුටු සිත් සහත් අර්දි කරන මේම නාට්‍ය සමාජයේ කැකසෙන ගැටළු පිළිබදව අළුතින් සිතන්නට පෙළඹිමක් කරන්නට සමත් විය.

ඉමහත් සැලකිල්ලෙන් යුතුව නිර්මාණය වූ ගුම්කාවන්ට පණ පොවමින් සිය දක්ෂකම් දක්වන්නට හමු කිලියන්ටද අවස්ථාව ලැබුණේය. එකිනෙක පරාමිති, දිවයිනේ අස්සක් මුල්කර් හැර නිතිපතා ප්‍රදර්ශනය වූ මේ අසුරු සොදුරු, ඇරන්පිරි, රංජිටි නිර්මාණ පළමු ප්‍රේක්ෂකයා සහආදාය මෙන්දානන්දයට පත් කරමින්, ඔවුන්ගේ සිත් සහත් පුරා නොපැකන මනක සටහන් තබමින් ජය කෙහෙලි හැට්ටු අසුරු සිතිකැඳීමේ පවා අප්‍රමාණ සන්තෝසයක් දැනවීය. මේ යුගයේ නාට්‍ය නිෂ්පාදන සහ නිෂ්පාදකයින් එමගින් තවත් ප්‍රතිපාදන රංග ශිල්පීන් සහ ශිල්පීන්ගේ පිරිසක් ඉදිරි මගෙන් ගියේය. නිල් අලස්, මැණියක් අත්තනායක, රම්‍යා වනිගසේකර, සිරිල් ධර්මවර්ධන, ජයලත් මහේරත්න, ජයකසන් ඇත්තනි, නිශේශක දිද්දෙණිය, ජය මු වන්දුසිරි, රොබීනි උපතපතිරිණ, සුමන්ද සිරිසේන, රන්මලී ගුණසේකර, ජය අල්විස්, ලියනන් මෙන්සිස්, ගාමිනී සමරකෝන්, අනුලා බුලත්සිංහල මේ අතරින් කිහිප දෙනෙකි.

80 කණ්ඩායම අයත් තරුණ නාට්‍යවේදීන් වෙතින්ද පළවූයේ නොමඳ උද්යෝගයකි. ඔවුන්ගේ නිර්මාණ අද සිට විමසුම් ඇසින් බලද්දී දක්නට හැකි වන්නේ විජේරාධකල්ප මෝඩවන් කෙරෙහි හැඹුරුවකි. ධර්මසිරි බණ්ඩාරනායකගේ ඒක අඩපනි, ධර්ම නිෂා සහ මකරාක්ෂ, ජයන්ත වන්දුසිරිගේ මෝරා සහ අන් ආදී නාට්‍ය පවතින දේශපාලන සහ සමාජීය අභිනායක තත්වයන්ට එරෙහිව හැකි ඔසවන සියුම් නිර්මාණයන්ය.

මතු සම්බන්ධයි

නාට්‍යය යනු සිතීමේ කලාවකි. එය හෘදය සාක්ෂිය අරදී කරයි. සමාජමය වර්තාවන්ට ප්‍රබෝධක ආවේගයක් ලබා දෙයි. අපේක්ෂා භංගත්වය සහ තනිකමට එරෙහිව යුධ වැදිද්දී එය අසුරු අභි රබඩාවකි. විවේක එය මිනිසා ප්‍රධානම වශයෙන් ඉහල තලයකට ඔසවාගෙන යන්නට මෙන්පකාරී අධ්‍යයන වන්නේය”

මේ ජනත් ප්‍රසිත නාට්‍යවේදියකු වන බර්තාඩ් ඡෝ නාට්‍ය කලාව විගුණ කළ අයුරුය. කලාකරුවා සිය බුද්ධි මනිමය සහ සංවේදනාව මෙහෙයවමින් තම පොදුගලික අත්දැකීම් සහ අනුගුතින් පොදු අත්දැකීමක් බවට පත්කරයි. ඒ කාර්යයේදී ඔහුට සීමා මායිම් නොහොත් රාමුවකින් මඛබව යන්නට සිදු වන්නේ නිරා-සාසයෙනි. නිර් හෙවත් හැන සහ අරන සහ මාන හෙවත් මිනුම යන වදන් මිඳි නිර්මාණ යන වචනය බිහිවන්නේ එකකාරයෙන්ය. එහි ව්‍යවහාරික අර්ථය වන්නේ අපූර්ව වස්තූන් යන්නයි. මේ අපූර්ව වස්තූන් සකස් කිරීම සඳහා ප්‍රතිභාව, මානසික සහ කාර්මික සහනාතිත්වය ශිල්ප ක්‍රම සහ මාධ්‍ය අවශ්‍ය බවයි.

සැසඳී කලාකරුවා සරුව පින්තල ප්‍රමිතියටත් හෙත් අද නොවිය යුතුය. ඔහුගේ කලා නිර්මාණ කලාව උදෙසාම විය යුතුය. අමරණීය වූ නිර්මාණ බිහිවන්නේ එකකාරයෙනි. ඔහුගේ අසමසම තෘප්තිය ලඟා වන්නේ එපරිද්දෙනුය. ධන කුමේරියකුට හෝ බලසම්පන්න දේශපාලනඥයෙකුට නොලැබෙන ආරු ගොරුව සම්මාන ඔහු ලබන ධනයයි. එය සොර සතුරන්ට ගත නොහැකිය.

එය නාට්‍ය කලාවේ ප්‍රමාණය සඳහා විවිධ හේතු සාධක බලපායි. නර්මන්තන්ගේ උනන්දුව හා කුතුහලය, විවාහයන්ගේ සකාර්ය මත පෙන්වීම, දේශයේ සමාජ දේශපාලන සහ ආර්ථික පසුබිම, රාජ්‍ය අනුගුණය සහ දිරිගැන්වීම විදේශීය කෘතීන්ගෙන් ලබන ආභාෂය ආදී කරුණු ඒ අතර වෙයි. කෙසේ වෙතත්, නාට්‍ය කරුවාගේ ප්‍රතිභා ශක්තිය, දැනුම සහ කැපවීම ඔහු විසින් උපයෝගී කරගනු ලබන ශිල්පීය ක්‍රම රංග ශිල්පීන්ගේ කුසලතාව සහ සංවිලාසනාව, විනය පැහැදිලි නිර්වුල් වාග් උච්චිතය සහ තම භූමිකාව සිදුකරුව නිසි

සම්මානනීය ලේඛිකා
ස්වර්ණකාන්ති රාජපක්ෂ ගේ
 පොත් එළිදැක්වීමක්
මෙල්බර්න් නගරයේදී
 විස්තර බලාපොරොත්තුවන්න